

6 VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

”De borgerliga klarar inte att lösa problemen”

I Västra Götalandsregionen har Socialdemokraterna varit i opposition i sex år sedan Miljöpartiet gjorde upp med de borgerliga. Det har varit sex år av problem och otydligt styre, tycker S-gruppledaren i regionstyrelsen Helén Eliasson.

– De borgerliga klarar inte av att lösa problemen i vården, de bedriver klassisk moderat sjukvårdspolitik, säger hon.

Det sägs att Borås är Sveriges regnigaste stad. Det är inte riktigt sant – sedan 2019 är det halländska Torup som har det tveivelaktiga nöjet att leda nederbördsliga. Inte heller är Borås Västra Götalandsregionens största stad. Den utmärkelsen går i stället till Göteborg, grannen några mil västerut genom Sjuhäradsbygdens vindlande dalgångar och mängder med sjöar. Men visst är den gamla textilstaden både vacker och stor, med svenska mått mätt, och visst öser det ned när jag rullar in på parkeringen intill riksväg 40. Klockan är strax efter fyra och det är redan beckmörkt ute. Många av de anställda i Arbetarrörelsens hus har antingen gått för dagen eller är på utbildning. Mitt kaffesörplande ekar genom entréhallen.

– Ursäkta att jag är sen, säger Helén Eliasson när hon kliver in genom dörrarna, plockar med sig en kopp kaffe och slår sig ned mittemot. Hon kommer direkt från Alingsås där hon har varit på studiebesök hela dagen.

– Det här är de riktigt bra dagarna i mitt arbete som politiker, eller mitt förtroendeuppdrag ska jag säga. Det är svårt att driva bra politik om man bara träffar andra politi-

VÄSTRA GÖTALANDS REGIONEN

(Från 2021 Region Västra Götaland)

Politiskt styre:

Minoritet bestående av Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet.

Regionstyrelsens ordförande:

Johnny Magnusson (M).

Areal: 23 800 km².

Befolkning: 1 713 907 (december 2018).

Största orter:

Göteborg, Borås,

Trollhättan, Skövde.

Antal kommuner: 49.

Blev region: 1999.

Länsbokstav: O.

ker under dagarna, säger Helén Eliasson.

– Visste du att de hanterar 40 ton tvätt om dagen på Alingsås tvätter? 40 ton, det är en imponerande stor verksamhet, fortsätter hon och försöker visa med händerna hur många sjukhuslakan och handdukar det handlar om.

Eftermiddagen spenderade Helén Eliasson på Alingsås lasarett och pratade med fackförbundet Kommunals anställda. I fokus stod arbetsmiljön – en fråga som är brännande het i den här delen av välfärdssektorn.

– Lönerna är låga, uppgifterna är tunga och de anställda är för få, konstaterar hon och sträcker på sig i stolen.

– Människor som jobbar inom vården vill ha fler arbetskamrater, och det behövs. Kraven ökar, vården kan och ska göra allt mer. Sedan upplever många att deras kunskaper inte tas tillvara trots att mycket av kunskapen finns i första linjen. Och en del av de undersköterskor som vidareutbildar sig på olika sätt får inte användning för sina nya kunskaper utan får utföra samma arbetsuppgifter som de hade före utbildningen, fortsätter Eliasson.

Västra Götalandsregionen (från 2021 Region Västra Götaland) är landets näst största region sett till befolkning och den region som har flest kommuner: 49 stycken. Här bor 17 procent av Sveriges invånare eller nästan 1,7 miljoner människor. Endast Stockholm är större med sina drygt 2,3 miljoner.

– Det är också stor skillnad på kommunerna inom regionen. Det är som ett Sverige i miniatyr, kan man säga. Vi har ett landsbygdscentrum på Västgötaslätten, gamla bruksorter i Dalsland, sjöfart och fiskeri i Bohuslän och stora städer som Göteborg och Borås. Så utmaningarna är väldigt olika beroende på var man befinner sig, säger Helén Eliasson.

Mellan 1998 och 2010 leddes Västra Götalandsregionen av en koalition mellan S, FP och C. De nästkommande fyra åren styrde sedan S, V och MP i minoritet men efter valet 2014 gjorde Miljöpartiet i stället upp med de borgerliga. Sedan 2018 styr den så kallade ”grönblå samverkan” i minoritet.

– Att de inte har majoritet längre gör att Socialdemokraternas möjligheter att

påverka politiken har ökat, förstås. Borgarna måste söka stöd hos andra när de vill genomföra något.

Tillsammans med Region Skåne bildades Västra Götalandsregionen på försök 1998 som ett så kallat ”storlän”. Det dröjde till 2011 innan försöket hade utvärderats och organisationerna blev permanenta. Enkelt förklarar är skillnaden mellan regioner och län att regioner också har ansvar för att planera och genomföra regionala utvecklingsprojekt, framför allt av infrastruktur.

– Det är en större och mer ansvarstung roll, kan man säga, konstaterar Helén Eliasson.

De senaste åren har just infrastrukturen varit mycket omdiskuterad i Västsverige, framför allt byggandet av det så kallade ”Väst-svenska paketet” där Västra Götalandsregionen är en av parterna.

Paketet innehåller bland annat den kontroversiella tågtunneln under Göteborg: Västlänken. Också det regionägda kollektivtrafikbolaget Västtrafik har varit i blåsväder i samband med tågförseningar och stora kvalitetsbekymmer med spårvagnarna i Göteborg. Debattens vågor har gått höga. Ändå är det sjukvården som är det allra tyngsta ansvarsområdet – nästan 80 procent av regionens budget avsätts till den. Det är också här som det borgerliga misslyckandet är som allra tydligast, menar oppositionsrådet.

– Det största problemet är att de inte klarar av att styra ordentligt. Vi har underfinansierade sjukhus och stora tillgänglighetsproblem.

Underfinansierade?

– Ja, sjukhusen klarar inte budget, inte för att de är ineffektiva utan för att de har det väldigt tufft. Samtidigt sparar de borgerliga partierna pengar centralt och pytsar ut dem i stället för att se till att vården får en kontinuerlig resursförsörjning som är förutsägbart. Deras idé är att sjukhusen ska ”tävla” med varandra om att få pengar och att de mest effektiva ska få störst del av kakan.

Helén Eliasson slår ut med händerna i en gest som skulle kunna tolkas som resignerad om hon inte hade låtit så engagerad på rösten.

Ett av de mest uppmärksammade exem-

Helén Eliasson är S-gruppledare i Västra Götalandsregionen.

Det största problemet är att de inte klarar av att styra... Vi har underfinansierade sjukhus och stora tillgänglighetsproblem.

– Det är svårt att driva bra politik om man bara träffar andra politiker, säger Helén Eliasson som tycker att de bästa dagarna är när hon är ute i olika verksamheter.

plen är regionens största sjukhus, Sahlgrenska sjukhuset, SU, som egentligen består av fem olika enheter: Sahlgrenska, Östra, Mölndal, Högsbo och Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus. SU har under flera år dragit över sin budget med många miljoner och tvingats till stora besparingar för att hamna i balans.

– Det många inte vet är att SU är ett av Sveriges mest effektiva sjukhus som producerar mer vård än de är ålagda att göra. Men det går bara till en viss gräns, någon gång tar orken slut, säger Helén Eliasson.

– Sedan, när sjukhusen inte klarar budget vill borgarna privatisera för att "öka effektiviteten". Nu senast var det mödravården som skulle läggas ut på entreprenad. Det är klassisk moderat sjukvårdspolitik, helt enkelt, fortsätter hon.

– Men den utförsäljningen lyckades vi

stoppa. Socialdemokraterna accepterar inte att man slår sönder värdkedjor och öppnar upp för vinstintressen i akut- och sjukhusvård. Och vi har medarbetarna med oss.

Samtidigt verkar det svårt att nå fram med sitt budskap. De flesta undersökningar visar att regionpolitiker är de minst kända av alla politiker?

– Ja, det är riktigt. Det är en utmaning att få människor att förstå att vad de röstar på i regionvalen spelar en väldigt, väldigt viktig roll när det gäller hur välfärden utformas. Jag tror att det vi som parti måste göra är att träffa människor.

– Vi måste ut och prata med folk, visa att vi finns till för dem och att vi tar deras idéer och kritik på allvar. Om vi tar diskussionen, lyssnar, bemöter felaktigheter och fördomar, då stävjar vi politikerföraktet och förhoppningsvis också känslan av att stå ut-

Att de inte har majoritet längre gör att Socialdemokraternas möjligheter att påverka politiken har ökat, förstås. Borgarna måste söka stöd hos andra när de vill genomföra något.

anför och inte kunna påverka. Dessutom får vi en bättre bild av hur samhället fungerar.

Så, varför ska invånarna i Västra Götalandsregionen rösta på Socialdemokraterna 2022?

– För att vi kan se till att det blir ordning och reda, att regionen styrs med jämlikhetsglasögonen på. Det blir inga utförsäljningar av akutsjukhus och finansieringen ska bli mer förutsägbar och långsiktig där vi gör vårt yttersta för att få bort köerna inom vården. Sedan har vi ett jobb att göra nationellt också. Sverige har problem med primärvården, vårt system är mindre utbyggt än i många andra länder. Det är ingenting som går att lösa enbart på regional nivå, och det måste man komma ihåg. Det finns ingen quick fix – det krävs breda lösningar och samarbeten mellan lokal och nationell nivå.

Eric Öbo
aip@aipmedia.se